

Krop, Klædning og Bevægelse

En udstilling i Rundetårn
09.12. 2000 - 07.01. 2001

af Lise Klitten

Udstillingen er støttet af:

Statens Kunstfond

Nationalbankens Jubilæumsfond

Wilhelm Hansen Fonden

Jeg har altid været fascineret af den uendelighed af muligheder, der ligger i at klæde kroppen på - af den syntese der ligger i krop, klædning og bevægelse.

Lise Klitten...

er autodidakt designer, for især den ny dans' unge markante koreografer som Anders Christensen, Tim Feldmann, Thomas Eisenhardt, Camilla Stage, Kenneth Kreutzmann, Lene Boel, Sara Gebran og Malene Hertz. Desuden har hun arbejdet sammen med performance-kunstneren Thomas Hejlesen og gruppen Von Heiduck og har skabt flere stofscenografier og kostumer til teaterstykker, kortfilm, børnefilm og teater.

Krop, klædning og

"Sol"

De seneste 5 år har jeg kontinuerligt arbejdet med kostumedesign til en række koreografer, dansere og performere. Kostumerne tager naturligt udgangspunkt i koreografens "dramatiske" intentioner, dvs. i fortællingen, hvis en sådan findes, og i dansens bevægelser. **Men samtidig er det en selvstændig kunstnerisk opgave.**

Hver forestilling er unik og stiller sine helt specielle krav. Forud for designlægningen kommer en lang og indgående researchperiode; tidligere har jeg bl.a taget udgangspunkt i **IKONMALERIER, NORDISKE FOLKEDRÆGTER, KALKMALERIER, ARKTISKE KLÆDEDRÆGTER OG BILLEDKUNST, RELIGIØS ILLUMINATION OG BONSAI.**

Kostumer består af materiale og snit - med den mangfoldighed af muligheder der ligger heri. Jeg arbejder selv meget med prægninger af materialer for at opnå de virkninger der svinger med/mod koreografien. **Som enhver anden kunstnerisk kre- ation er et kostume resultatet af sammenfaldet af en idé og ren faglig kun- den.**

Under prøveforløbet udvikles sideløbende med koreograf og scenograf forskellige kostumetyper. **Det handler om stil- lingsstøtten til uthold, tyngde, farve, stoflighed.** Der er i høj grad tale om en proces, der styres af følelser og intuition, før man når frem til kostumernes endelige udformning.

Kostumet er unikt, **et stykke haute couture, der ofte skal kunne modstå et utroligt pres og sild,** hvorfor indsigt i de håndværksmæssige traditioner er en absolut nødvendighed.

De fleste kostumer på udstillingen er brugt omkring 20 gange.

Overordnet kan jeg konstatere, at tradition og historie er store inspirationskilder for nyt design.

Den såkaldte avant-garde som jeg er involveret i, står som alt andet på skuldrene af fortidens frembringelser.

"Solo om æg og forpubning"

Efter 5 års intensivt og spændende samarbejde på den moderne dansescene, syntes jeg det kunne være spændende at se hvordan kostumerne vil virke, taget ud af deres oprindelige sammenhæng. Se hvordan de bragt ind i et andet rum, i høj grad kan fungere på deres egne betingelser. Derfor denne udstilling. Kostumerne vises som billeder på væggen, tableauer omkring forskellige danseforestillinger, live på en catwalk, eller via video, hvor sekvenser fra forestillingerne projiceres op på rummets vægge.

bevægelse

"Ikon"

Lise Klitten
St. Kongensgade 108
1624 København K, DK
Tlf. 33 12 58 38

Events på udstillingen:

Catwalk instrueret af Jakob Haahr
Lørdag d. 9. dec. kl. 16 2000
Hurtidetail, solo af Tim Feldmann,
danset af Patricia Seron Pawlik
Søndag d. 17. dec. kl. 16 2000
Søndag d. 7. jan. kl. 16 2001
Performance ved Tim Feldmann
Fredag d. 5. jan. kl. 16 2001

Per Morten Abrahamsen

Fotografer:

Karsten Damstedt
Lise Klitten
Magnus Klitten
Nanna Arnfred
Ole Haupt
Stuart McIntyre
Jens Dresling
Christoffer Askman

Grafisk design:

Trine Naja Kirketerp

Catwalk

Michael Preisler
Joachim Mikkelsen
Rikke Bentsen
Vivi Siggaard
Lene Juhl Nielsen
Jakob Haahr Andersen
Thomas Sandberg

Koreografi:

Jakob Haahr Andersen

Video:

Signe Krogh

Lys:

Lars Egegaard Sørensen

Tak til:

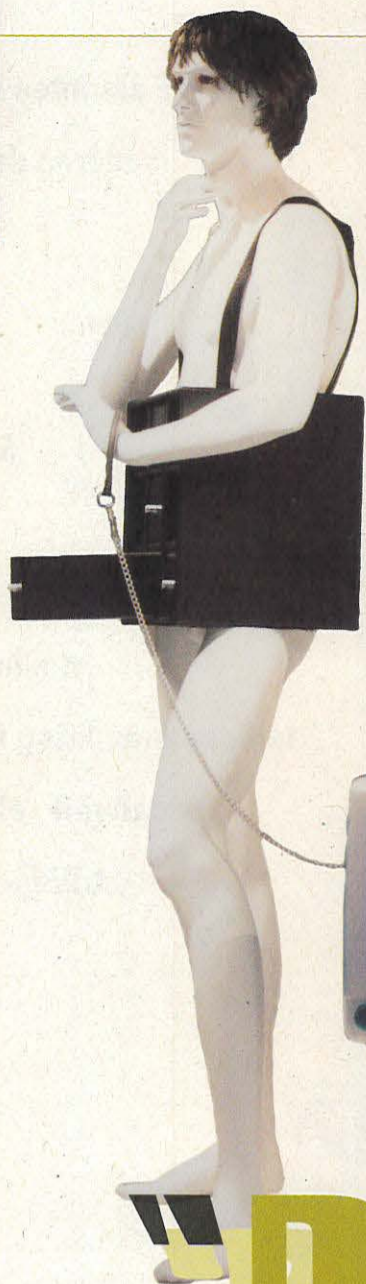
Ronnie Engstrøm
Maj Skadegaard
Anso Svendsen
Lauge Nielsen
Lars Holm
A/B St. Kongensgade 108
Mikael Bing
Åben dans
Aino Skjellerup
Elo madsen
GO-CARD
Jesper Vang & Rundetårn
Jeffrey Nedergaard

"Ikon # 1"

"Diskussion af den mandlige Anatomi"

Da Camilla Stage spurgte om jeg ville hjælpe hende med kostumerne til forestillingen "Dyret", sendte hun et billede til mig som vækkede noget i hende. Det var et billede af et underligt dyr, det var svært at se hvad det er for et, og min umiddelbare association var HÅR...

Anekdoten om "Dyret"

Vi talte en del om hår, afbrændt hår, fornemmelsen af hår, hår i det hele taget. jeg kom til at tænke på en af mine og Jeffreys, min mands, første romantiske spadsereture i dyrehaven, hvor vi kommer gående oppe fra Emitage slottet og ned af den flotte bakke der går ned mod rideskolen og på stien der, **LIGER DER EN DØD HEST.**

Der er sadel på og det hele, rytteren må være gået dybt forskrækket for at hente hjælp. Hesten er altså stendød. Jeg får simpelthen bare lyst til at klippe manken af den, med det samme, eller halen. men det gør man jo ikke, så det blev ved den tanke. Men da vi så begyndte at arbejde med "Dyret", så ser jeg denne hest for mig, den var rødbrun, manken og halen var rødbrun, og den farve hår har Hanne Stubberup, som skal danse Camilla's Dyr. Jeg må gøre noget med det hår der, jeg må få proppet noget hår i det kostume og hvor sidder de erogene zoner og hvor sidder håret egentligt på et menneske. Det sidder under armene det sidder i skridtet og så på hovedet selvfølgelig. Jeg har engang læst om, hvorfor vi har hår både under armene og i skridtet, de meget erogene zoner og det medfører, **at den kropsligt vi har, sætter sig i håret så vi kan tiltrække det andet køn med vores duft,** hvis vi altså ikke vasker os hele tiden, eller barberer håret af.

Duften skulle altså være årsagen til den placering af det hår vi har på kroppen. Så jeg bliver enig med mig selv om, at det kunne være fantastisk hvis hun har rigtigt meget hår under armene, altså rigtigt langt, ligeså langt som hendes hovedhår, som går langt ned af ryggen og jeg begynder at arbejde med ideen. **En kjole må det være, hvor der er sat hår oppe under armhulene, for jeg kan jo ikke kilstre det på hendes krop.** Nå, men i hvert tilfælde skal jeg skaffe det her hår, og jeg ser denne her hest for mig...

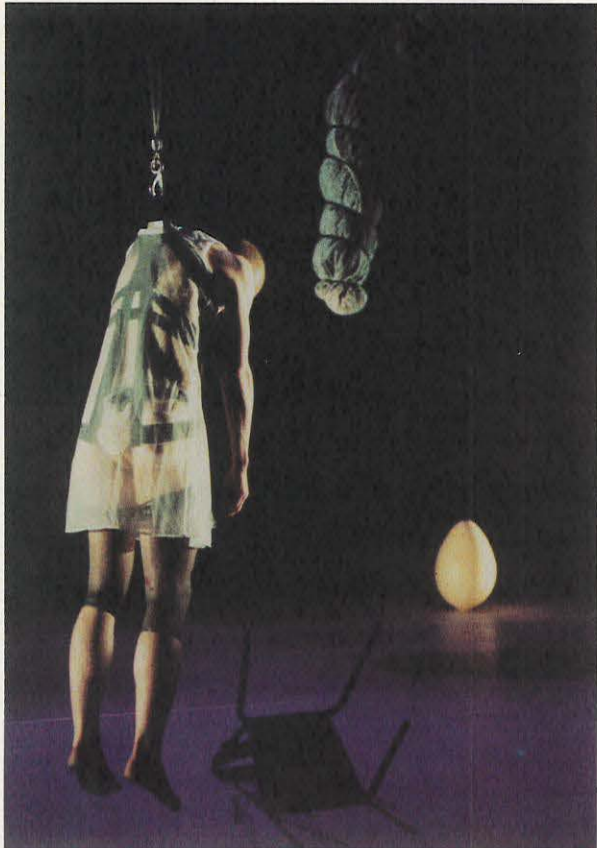
Hestehalehår, ja det må være hestehalehår som jeg skal have fat i, og jeg ringer til rideskolen ude i dyrehaven, for at høre hvad det egentligt skete med den hest, der lå derude. de synes nok det er et mystisk spørgsmål jeg kommer med, men den vældigt flinke rytterske derudfra sendte mig videre til Landbohøjskolen. Der får jeg talt med Patologisk Institut, med en Finn Bang Petersen, som er patolog. Han er altså interesseret og synes det lyder meget skægt, og han lover at skaffe mig en hestehale i den røde nuance, som jeg gerne vil have. Men jeg skal selvfølgelig have tålmodighed, **for det er altså selvdøde dyr han beskæftiger sig med, det er jo ikke slæbedyr.** Så jeg sender ham en tot af Hannes hår, og venter tålmodigt. En skønne dag ringer han så til mig og siger, at nu har han en hest som har brækket benet og de var nødt til at tage livet af den og jeg er velkommen til at komme og hente denne her rigtig flotte, smukke, røde hestehale. Jeg skal simpelthen køre ud til Bülowvej og han forklarer mig hvordan jeg gebærder mig rundt derinde på Landbohøjskolen. Først til højre og så til venstre og så første gang til venstre igen. Og jeg kommer hen til en garage inde på Landbohøjskolen og parkerer min lille 2CV og går ind af garageporten, hvor han har bedt mig gå ind.

"Neuter Nude"

"Socrates"

"Solo om æg og forpubning"

Jeg må sige, at jeg spærrer øjnene en del op, da jeg kommer ind, for der står nogle store skraldespande og der er ikke låg på og op af dem stikker nogle hesteben og...

Nå, jeg skal ind dér og ind til venstre i garagen som man har forklaret mig og dér ligger der en kæmpe-stor sort ko! Der "BANG" lige er skudt, og jeg må simpelthen skræve over den for at komme ind ad døren. Jeg er glad for mine år på landet... jeg går ind og taler med Finn Bang Petersen, og ham finder jeg inde i en slagtecentral, som er stålbord på stålbord og hvide fliser på væggene og store skarpe knive på bordene. Der er pænt ryddet op og det hele. Han er færdig med sit arbejde for i dag, og er vældig flink og giver hånd. **JEG SYNES NOK HAN SER ILDT OPBLØDT UD, DET MÅ VÆRE P.G.A HANS JOB.**

Jeg lægger mærke til oppe i vindueskarmen er der nogle afkogte kranier, så han er faktisk interesseret i, hvad man kan bevare af dyrene. Det synes jeg er meget skægt og bliver helt fascineret... den store, røde hestehale har han lagt frem og han har ovenikøbet vasket den i shampoo for mig og gjort den i stand. Vi står og diskuterer, hvordan jeg skal gøre for at få hårene hæftet fast, for den er jo klippet af. Jeg kommer med nogle tanker, som jeg har gjort mig, og det synes han er vældig interessant. Jeg vil simpelthen støbe hårene i flydende latex og lave en bund, så det faktisk ser ud som en hårbund. Efter vi har stået og talt sammen en times tid og blevet enige om, at vi egentlig er to af en slags – tager jeg hestehalen med mig, siger pænt tak.

Det var en stor oplevelse for mig at tale med Finn og jeg er mægtig glad for at det lykkedes mig at få fat i hestehalen, det tog nok en måned eller halvanden. **JEG KOMMER HJEM OG FÅR STØBT HÅRENE I LATEX OG LAVER EN DEJLIG KJOLE, SOM EGENLIG BARE ER ET STYKKE**

STOF LAGT RUNDT OM KROPPEN PÅ HAN- NE, OG SÅ ER DER EN ENKELT STROP, SOM GÅR OVER NAKKEN, DER HOL- DER DET HELE OPPE.

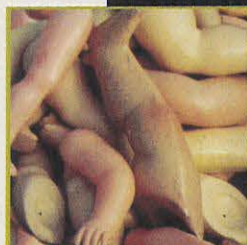
Jeg bliver enig med Camilla Stage, om at det næsten er synd, at afsløre alt det hår i starten af stykket, så kjolen bliver lavet dobbelt og kan så åbnes under stykket, hvor klædet så falder til side og så kommer hestehalen frem, som faktisk er alt hendes hår under armene. Hun svinger rundt og det hele svinger rundt og det blev en fantastisk skulptur af hår - på et levende menneske.

"Dyret"

"Orbit"

jamen altså - der stikker dyreben og hoveder op af dem i en vild uorden og det lugter meget grimt....

Jeg laver kostumerne til Anders Christiansen forestilling „DRY“ den handler to mænd, der kommer ind i et hus hvor der er meget tørt.. I det hele taget er der meget, meget tørt og derfor skal Anders danse en form for regndans. Han vil gerne have en kjole på, og det synes jeg lyder helt rigtigt. Mænd i kjole er som regel rigtig godt.

„Dry - den ultimative regndans“

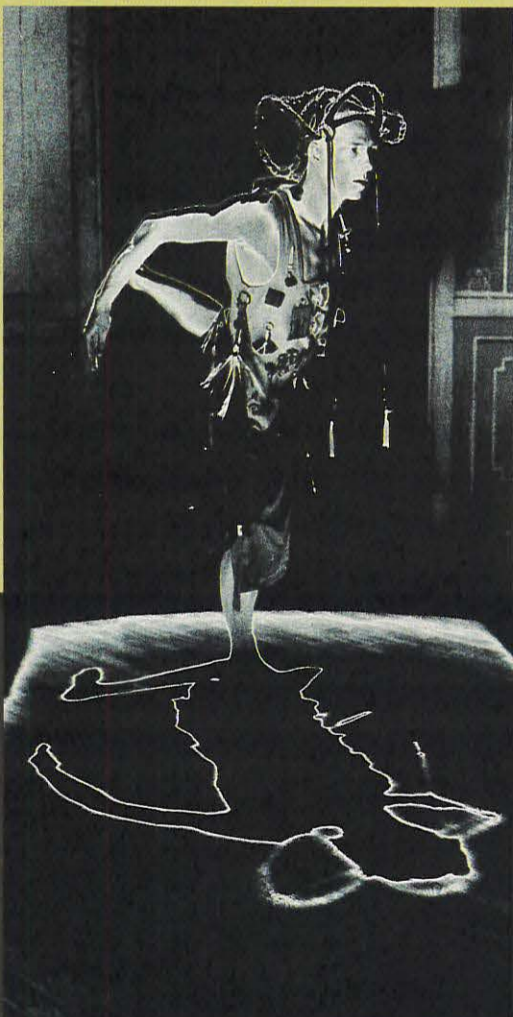

Anekdoten om „Dry“

Så jeg begynder at tænke på regndanse-kostumer, shamaner og ja, medicinmænd og den slags. Og jeg går selvfølgelig på Nationalmuseet, vores dejlige nationalmuseum, hvor der faktisk er rigtig mange spændende dragter fra hele verden, og dem går jeg så rundt og kigger på og fotograferer. Jeg finder i deres kiosk en bog der hedder „Shamaner og Åndemanere“ og det er faktisk en bog til børn tror jeg, til skolebørn fra en bogserie der hedder „I en verden mellem himmel og jord“. Der er også nogle fine billeder af shamandragter, og de er jo på hæftet med masser af tingeltangel, som har en magi der kan hjælpe åndemaneren med, at få ånderne frem. Jeg viser Anders billederne og fortæller om mine tanker omkring hans kostume. **JEG SPØRGER HAM OM HAN HAR NOGTE TING, HAN SYNES ER RIGTIG DEJLIGE, DER SKAL SYES PÅ OG SOM GIVER HAM MAGI, OG DET HAR HAN SØREME SÅ. DE BLIVER SYET PÅ DRAGTEN.**

Jeg vil også gerne have nogle kranier på dragten, jeg synes at små dyrekranier kunne være spændende i den sammenhæng, for ligesom at kunne udtrykke liv og død... og ja placeringer på kloden i det hele taget men, hvor søren får man fat i sådan nogle små kranier, det aner jeg ikke! Jeg står tilfældigt på posthuset og skal betale mine regninger, der er en lang kø...jeg ser der er sådan nogle små reklamer for ting man kan lave, i København og Københavns Amt. **JEG FLUNDER EN LILLE BROCHURE, DER HEDDER OPLEV NATUREN I KØBENHAVNS OMEGN, MEN JEG STÅR I KØ DER PÅ POSTHUSET, OG TÆNKER A-HA DER ER NOGET MED NOGTE BIOLOGER OG NOGTE NATURVEJLEDERE. DET GÅR JEG VIDERE MED.**

Jeg ringer til en Stefan Springborg, som er biolog og naturvejleder, han arbejder i Vestskovs-udstillingen i Tåstrup. Det viser sig faktisk at han, når han har skolebørn på besøg derude, så får de lov til at... ja, ikke decrere, men altså han har simpelthen købt nogle minkhoveder godt møre, puttet dem i fryseren, og så for børnene lov til at skrælle kødet af dem og får et kranie med hjem. Og det giver han også mig lov til, så jeg skal være lille skolebarn dér, en torsdag kl. halv ni om morgenen. Jeg kører ud i skoven ud til vestskovs-udstillingen og møder Stefan Springborg, vi sidder og får en sludder på hans kontor og **HAN ER SÅDAN EN RIGTIG BIOLOG, MED STOR HUND DER LIGER UNDER SKRIVEBORDET, PIBERYGER OG MANGE SPÆNDENDE TING DER LIGER OMKRING PÅ HANS KONTOR.**

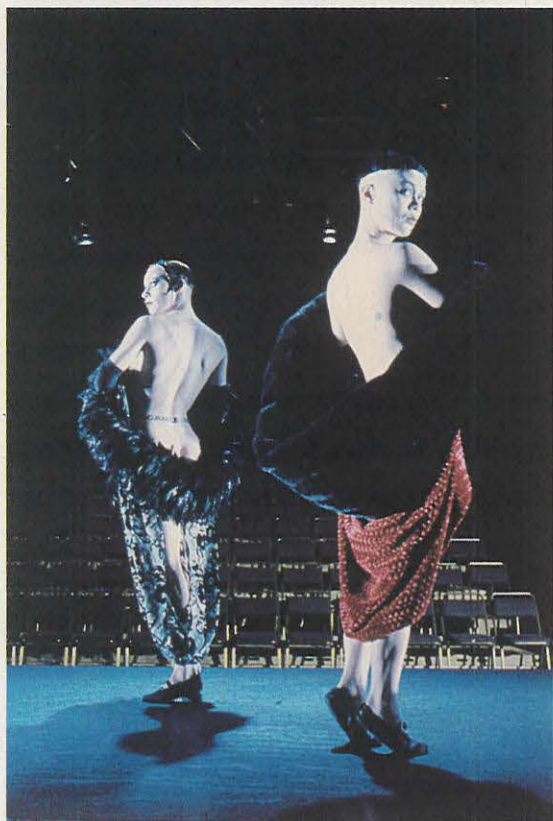

„Dry - den ultimative regndans“

„Twin Projekt“

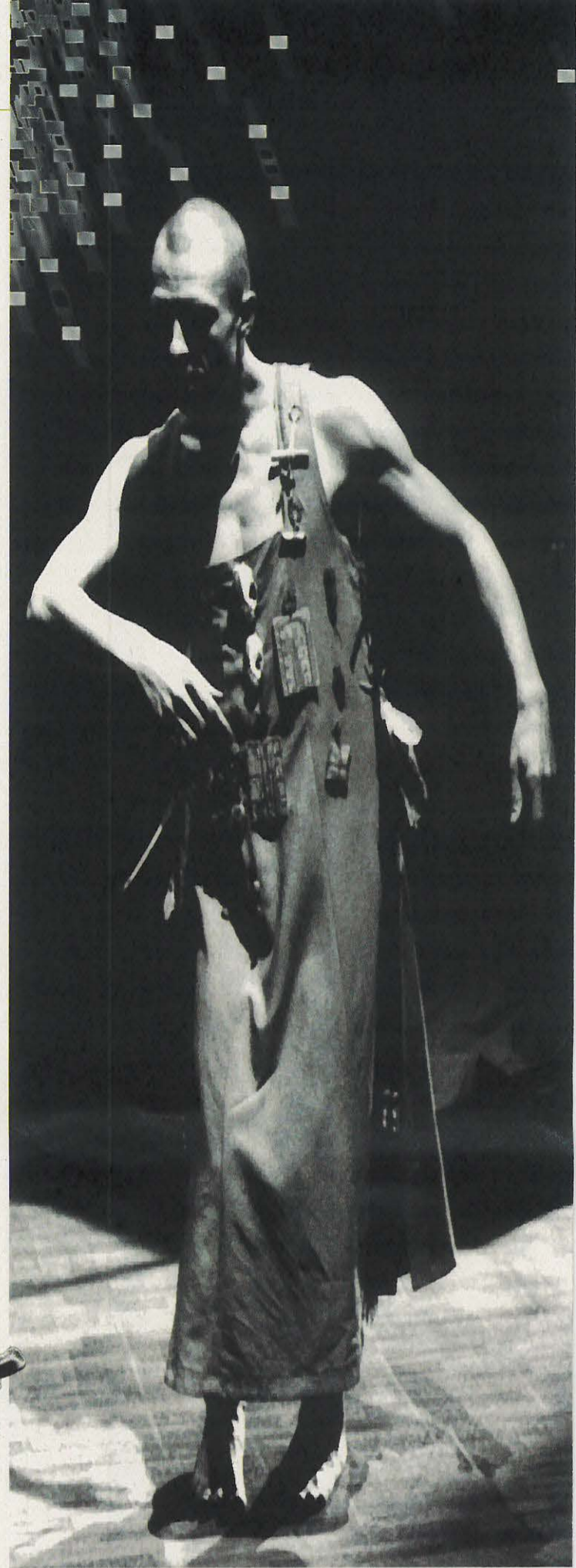

"Peepshow 4"

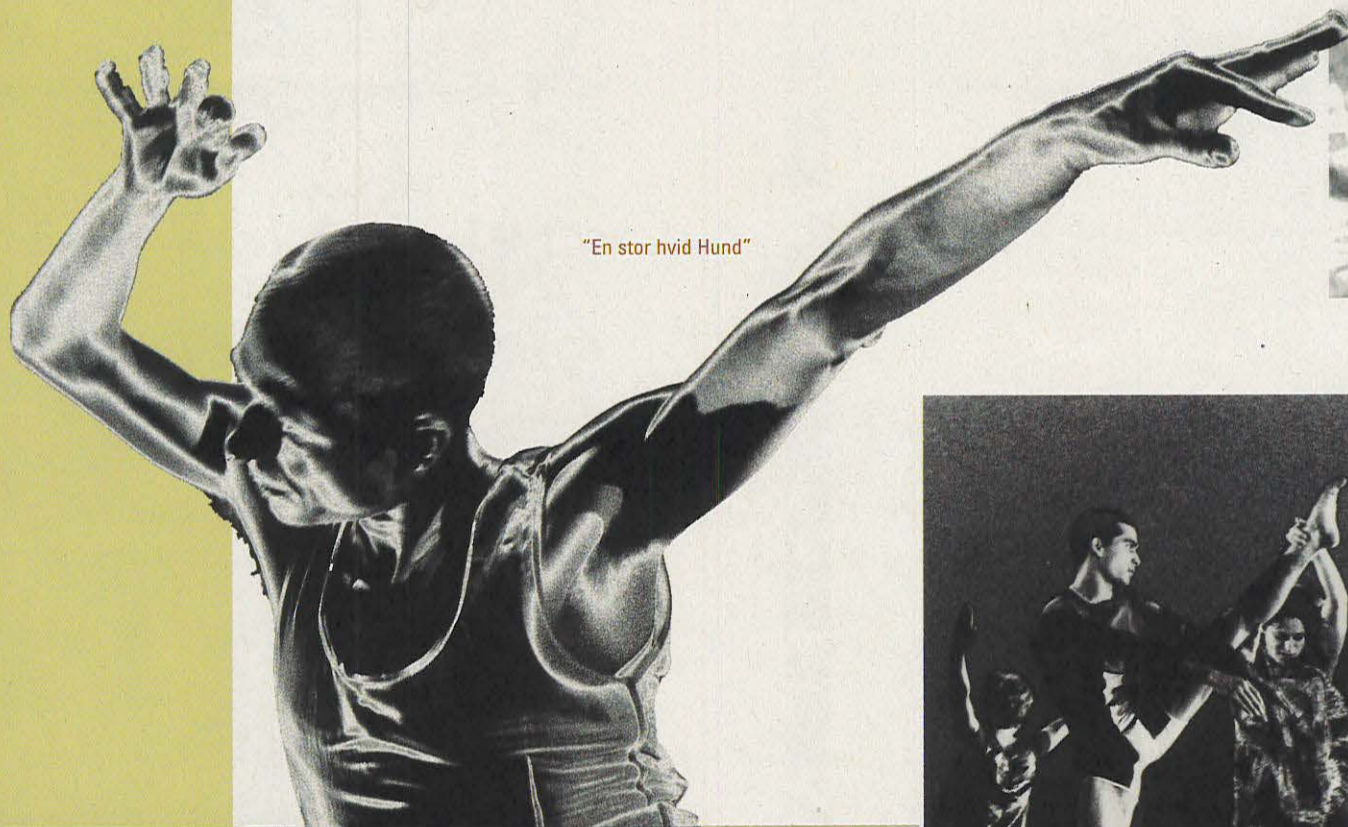
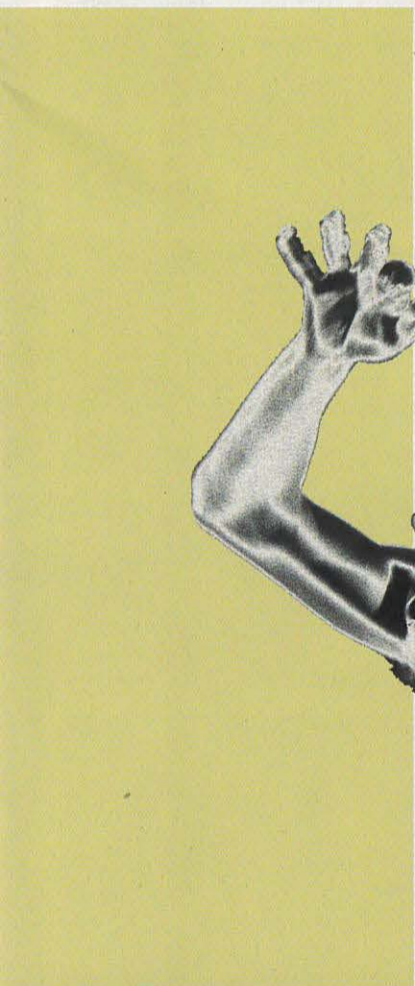

Jeg fortæller lidt om forestillingen, og så går vi igang med at skrælle kranier. Han har sørget for at hovederne er optøede, og jeg skræller et minkkranie sammen med ham, han fortæller mig hvordan jeg skal gøre, mens han også skræller et rent. Han viser mig hvordan jeg med den lille stive pind han har givet mig, skal sørge for at køre godt rundt inde i hjernen på den kogte mink, **SÅ JEG FÅR AL HJERNEMASSE UD, SÅ KRANIEET IKKE KOMMER TIL AT LUGTE. DET ER RIMELIGT SPECIELT FOR MIG TIDLIGT OM MORGENEN, HVOR JEG ELLERS PLEJER AT SIDDE MED KAFFE OG CROISSANTER.**

Jeg kører så hjem med mine to minkkranier, som jeg syr på Anders' regndansdragt. Den bliver i det hele taget rigtigt sjov synes jeg, med alt det forskellige tingeltangel der er på. Nu er han jo en mand der kommer her fra den vestlige verden, hvor mandens out-fit består af jakkesæt, skjorte og slips. Så jeg synes også der skal lidt af det på, så jeg går i genbrugsforretninger og køber en del slips. Dem sætter jeg på ryggen af dragten, som et vandfald af slips. Og hvis man går på Nationalmuseet, kan man faktisk godt se hvor inspirationen kommer fra, mange af sådan nogle dragter har nogle lange bånd på ryggen. Så de bliver hæftet fast på en spisepind og sidder ligeså fint og svinger når han danser. Hatten er lavet af peddigrør, som jeg har formet som en sydvest. Altså, peddigrørene er formet i sømmene - det er en gennemsigtig hat, det er kun sømmene der er synlige. Så har jeg beklædt den med forskellige fjer og bånd og ting og sager, som jeg synes vil have en stor værdi, når der skal danses regndans. **SÅ, DET ER ALTSÅ EN REGNHAT HAN HAR PÅ HOVEDET, MEN DER ER INGEN STOF TIL BESKYTTELSE AF HOVEDET, FOR HAN VIL JO GERNE BLIVE VÅD.**

"Dry - den ultimative regndans"

"En stor hvid Hund"

"Ikon # 1"

Curriculum vitae

PEEPSHOW 3-4 *bomuld, polyester, stivere* 1994

Tak til: Thomas Hejlesen og Von Heiduck
 Dansere: Ninna Steen, Michiko Lundsberg,
 Lise Møller, Susanne Hviid,
 Olav Skårup, Svend E. Christensen
 og Lene Juhl Nielsen

DRY-DEN ULTIMATIVE REGNDANS 1995

silke, fjer, knogler, plast, metal, sten etc
 Tak til: Anders Christiansen og (stilleben)
 Dansere: Anders Christiansen,
 Ole Håndsbæk Christensen

SOKRATES *polyamid, flydende latex* 1995

Tak til: Lene Juhl Nielsen, Opera Transportable
 Sangere: Sanne Colmer, Caroline Frederichsen,
 Ulrika Nero, Lene Juhl Nielsen

TWIN - PROJECT *silke* 1996

Tak til: Tim Feldmann, Wilda Dance Productions
 Dansere: Sara Gebran, Nikki Castro,
 Osmany Tellez, Tim Feldmann

MEGET KRAFTIGT GLEMT 1996

bomuld, lim, maskinfilt, uld, polyester
 Tak til: Thomas Eisenhardt og Åben Dans
 Dansere: Bo Rønnow Andersen, Lars Ottosen,
 Ole Birger Hansen, Lotte Tina Nielsen,
 Dorthe Bendtzen

BLODSTØV *silke* 1997

Tak til: Camilla Stage og Living Creatures
 Dansere: Gitte Møller, Hanne Stubberup,
 Susanne Judson, Jens Byberg,
 Jean Hugues Miredin

DISKUSSION AF DEN MANDLIGE ANATOMI 1997

silke, polyester, blodperler
 Tak til: Anders Christiansen og (stilleben)
 Dansere: Svend Bunch, Camillo Vacalebree,
 Birger Persson, Marissa Zanotti,
 Mat Voorter, Jean Hugues Miredin,
 Gorm Neergaard Jespersen

BERSÆRKERGANG 1997

gummi, bomuld, fiskesnørre
 Tak til: Kenneth Kreutzmann, Kreutzmann Dance
 Dansere: Magnus Borén, Sofie Christensen,
 Morten Innstrand, Conny Jansson,
 Charlotte Munch Bengtsen,
 Jussi Nousiainen, Åsa Rampling Tran,
 Therese Skauge, Cilla Olsen,
 Jean Hugues Miredin

IKON # 1 *silke, metal, spandex* 1997

Tak til: Tim Feldmann, Wilda Dance Productions
 Dansere: Bronwen MacArthur, Manuel Perez,
 Charlotte Munch Bengtsen,
 Osmany Tellez, Trine Thiirmann Thomsen

NØGNE FABLER BONSAI *silke* 1998

Tak til Thomas Eisenhardt og Åben Dans
 Dansere: Mikala Bjarnov Lage,
 Thomas Eisenhardt

SOL, OFFERET 1998

spilerdug, luftfilter, nylon, grovfilt, bomuld
 Tak til: Thomas Eisenhardt og Åben Dans
 Dansere: Lisbeth Klixbüll, Ole Birger Hansen,
 Dorthe Bentzen, Bo Rønnow Andersen,
 Trine Thiirmann Thomsen

AT OVERPLUS *polyester, nylon* 1998

Tak til: Tim Feldmann, Dansescenen og
 Ricochet Dance Company
 Dansere: Kate Gowar, Karin Potisk,
 Stephen Hughes, David Waring,
 Anna Williams

DYRET *viscose, bomuld, hestehår* 1998

Tak til: Camilla Stage og Living Creatures
 Danser: Hanne Stubberup-Randel

EDGE 1998

Tak til: Charlotte Rindom og
 Mikado Danse Ensemble
 Dansere: Kara Golux, Vidar Hansen,
 Morten Innstrand, Carina Raffel,
 Allan Clausen, Emma Swärdh

ORBIT *kunsthår, latex - kostumeprøve* 1998

Tak til: Kenneth Kreutzmann og
 Mikado Danse Ensemble
 Dansere: Carina Raffel, Kara Golux,
 Morten Innstrand, Vidar Hansen,
 Allan Clausen, Emma Swärdh

MILLENIUM SOLO 1999

filt jakkesæt, fodboldstøvler
 Tak til: Anders Christiansen og (stilleben)
 Danser: Anders Christiansen

EN STOR HVID HUND 1999

nylon, bomuld, tåspidsstøvler
 Tak til: Anders Christiansen og (stilleben)
 Danser: Anders Christiansen
 Musiker: Minna Weurlander

SKIZO *bomuld, dun* 1999

Tak til: Tim Feldmann og
 Wilda Dance Productions
 Dansere: Cruz Mata, Donald Flemming,
 MC Jabber, Bronwen MacArthur,
 Charlotte Munch Bengtsen

SABISTARIS HAVE *bomuld, lim, sovsekuler* 1999

Tak til: Thomas Eisenhardt og Åben Dans
 Dansere: Vidar Hansen, Signe Andersen,
 Ole Birger Hansen, Lisbeth Klixbüll,
 Bo Rønnow Andersen,
 Trine Thiirmann Thomsen

MISSING, OVERLOADLADY 1999

bomuld, nylon, plast, spandex
 Tak til: Sara Gebran og Public Eye
 Dansere: Astrud Angarita, Sasa Queliz,
 Charlotte Munch Bengtsen,
 Bronwen MacArthur

MISSING F : STOP 1999

hør, spandex, bomuld, nylon
 Tak til: Malene Hertz og Public Eye
 Dansere: Anna Katrine Korning,
 Trine Thiirmann Thomsen,
 Jodi Melnick, Nikolaj Jespersen

LYS *silke* 1999

Tak til: Camilla Stage og Living Creatures
 Dansere: Hanne Stubberup, Deborah Macedo,
 Jaen Hugues Miredin,
 Jordi Puigdefabregas Serra

KULTURNAT *polystyren, pap, siv, aluminium* 1999

Tak til: Illums Bolighus og Abby Weisgard

KUN KORT TID, SPACE AGE ZONE *btex* 2000

Tak til: Lene Boel og Gerd Schottländer
 Dansere: Ari Rosenzweig, Alexander Bondarev,
 Nicolaj Jespersen,
 Jean Hughes Miredin

LIMBO *bomuld, polyester, gummisko* 2000

Tak til: Kenneth Kreutzmann,
 Rikke Juellund og Kreutzmann dance
 Dansere: Morten Innstrand, Lars Bjørn
 Karin Norrinder, Vidar Hansen
 Sofie Christensen, Rikke Lylloff
 Runi Lewerissa

NEUTER NUDE *silke, nylon* 2000

Tak til: Lene Boel og Next Zone
 Danser: Lene boel

SOLO OM ÆG OG FORPUBNING *nylon* 2000

Tak til: Anders Christiansen og (stilleben)
 Danser: Anders Christiansen

ON ROSE *grovfilt, nylon, bomuld, fjer, pølsenet-* 2000

Tak til: Tim Feldmann og
 Wilda Dance Produktions
 Dansere: Charlotte Munch Bengtsen, Ori Flomin,
 Patricia Seron Pawlik, Guy Yarden

HURTDETAIL *uld, hestehår, polyester* 2000

Tak til: Tim Feldmann og Wilda Dance Productions
 Danser: Patricia Seron Pawlik

DOBBELTPORTRÆTTER, JEG VIL VÆRE DIT SPEJL *bomuld, lak* 2000

Tak til: Toni Cuts og Åben Dans
 Dansere: Thomas Eisenhardt
 Lisbeth Klixbüll

